

Lipusz–Wdzydze

Zapraszamy wszystkich miłośników dwóch kółek na przejażdżkę szlakiem prowadzącym z Lipusza do Wdzydz, wsi skupiającej ruch turystyczny na terenie Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego.

Trasa prowadzi przez ciekawe przyrodniczo, krajobrazowo i kulturowo tereny WPK i otuliny. Długość trasy wynosi 20 km. Znajduje się na niej 6 przystanków, ławki i wiata. Czas przejazdu - około 3 godziny.

Młyn wodny w Lipuszu (Fot. W.Zdunek)

Wycieczkę zaczynamy w Lipuszu. Od tablicy z zaproszeniem na trasę i mapą kierujemy się w stronę młyna wodnego, a następnie ulicą Młyńską jedziemy w kierunku Kościerzyny. Podążając zgodnie z czerwonym oznakowaniem szlaku skręcamy w prawo udając się w stronę wsi Płocice. Jadąc cały czas prosto przejeżdżamy przez szosę i dalej zgodnie z oznakowaniem przemierzamy piękne tereny leśne. Po prawej minimy kierunkowskaz „Przełom rzeki Wda”. Miejsce warte zobaczenia ze względu na jego piękne walory krajobrazowe.

Przełom Wdy

Po przejechaniu prostego odcinka szlaku docieramy do wsi Płocice, gdzie znajduje się kolejny przystanek na trasie mówiący o tradycji plecionkarstwa na Kaszubach, a pod wiatą można odpocząć i zregenerować siły, jak również poznać cudowne okolice tej malowniczej, spokojnej wsi.

Dalej trasa prowadzi nas w kierunku wsi Loryniec. Po drodze mijamy niewielkie malownicze jeziora Czarne, Oczko i Babiniec. Kolejny przystanek na trasie przybliży nam wiedzę o rezonkach nawadniających łąki, czyli rowach nawadniających tereny biegnące wzdłuż rzek. Po drugiej stronie drogi znajduje się okazała dąb szypułkowy, pomnik przyrody nr 856, uszkodzony podczas nawałnicy w 2017 r.

Jezioro Płocice

Na trasie z Loryńca do Czarliny

Udając się w dalszą drogę przejeżdżamy przez drewniany mostek nad rzeką Wdą i piaszczystą drogą dojeżdżamy do Loryńca skąd kierujemy się na Warzynowo, gdzie dawniej swoją siedzibę miało nadleśnictwo o tej samej nazwie. Można tu podziwiać pomnik przyrody buk purpurowy.

Jadąc dalej zgodnie z oznaczeniem skręcamy w lewo koło pomnika przyrody trzech sztuk dąglezi zielonych i udajemy się w kierunku wsi Czarlina. Po drodze możemy odpocząć przy przystanku z ławką i tablicą o ptakach leśnych.

W Czarlinie czeka nas kolejny przystanek z informacjami o znajdującym się tu niegdyś cmentarzysku, które obecnie jest płaskim stanowiskiem archeologicznym. Wpisano je do rejestru zabytków (dec.2019/Archeolog). Odkryte zostało w okresie międzywojennym, a w 1954 i 1972 r. przeprowadzono ratownicze badania wykopalskowe. Łącznie odkryto 10 grobów skrzynkowych zawierających popielice, szklane paciorki i brązowe kolczyki. Obiekt datowany jest na wczesną epokę żelaza (V – IV w.p.n.e.). W latach 1991-92 rozparcelowano teren cmentarzyska z naruszeniem Ustawy o ochronie dóbr kultury. Teren wymaga dalszych badań ratowniczych.

Pomnik przyrody nr 1975 - buk purpurowy w Warzynowie

0 0,5 1,0 1,5 2,0 km

- 4 szlak rowerowy z przystankami
- szlaki turystyczne piesze
- szlaki rowerowe
- ścieżki dydaktyczne, przyrodnicze
- szlak kajakowy
- hotel; agroturystyka; Inny nocleg
- schronisko; turystyczne; PTSM
- campng; pole namiotowe; leśniczówka
- informacja turystyczna; muzeum
- kościół; kościół zabytkowy; kaplica
- wlatrak; Inny zabytek architektury
- zabytek techniki; wieża widokowa
- ostanlec; kąpielisko; przystań żeglarska
- ośrodek jeździecki; pomnik przyrody

**WDZYDZKI PARK
KRAJOBRAZOWY**

PRZYRODNICZY SZLAK ROWEROWY

Lipusz-Wdzydze

Wieża widokowa we Wdzydzech

Z Czarliny kierujemy się na Skoczkowo, a stamtąd w kierunku Wdzydz, gdzie możemy udać się na wieżę widokową przy Stacji PTTK, odwiedzić Muzeum – Kaszubski Park Etnograficzny lub udać się w rejs „Stolemem II” po jeziorze Wdzydze. Trasa rejsu przebiega z przystani „U Grzegorza” na jeziorze Jelenim, przez skrzyżowanie tego jeziora z Wdzydzkim, Radolnym i Gołun, następnie między półwypami Niwka i Kozłowiec wpływa się na wielką wodę, czyli jezioro Wdzydze. Statek okrąży wyspę Ostrów Wielki, najpierw płynąc po jej wschodniej stronie, i wraca do przystani. Podczas godzinnego rejsu podziwiać można (Ostrów Wielki, liczne półwyspy i wyspy jeziora Wdzydze (Ostrów Wielki, Glonek, Ceronek, Sorka, Przerośla, Mielnica, Sidły). W trzciniowiskach na brzegach jeziora i wysp usłyszeć trzcinniczka i trzcinnika. Ze statku można też zaobserwować liczne gatunki ptaków, takich jak: perkoz dwuczuby, łabędź niemy, łyska, kaczka krzyżówka, kormoran, nurogęś czy gągoł, dla których brzegi jeziora i wyspy są miejscem gniazdowania. Jeżeli dopisze szczęście można też zauważyć krążącego nad wodami bielika.

Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych
ODDZIAŁ WDZYDZKI PARK KRAJOBRAZOWY
 ul. Świętojańska 5E, 83-400 Kościerzyna
 tel. 58 686 82 73
 www.wdzydzkipark.pl, e-mail: wpk@pomorskieparki.pl

JEDNOSTKA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

WFOŚiGW
w Gdańsku

REZERWAT BIOSFERY
BORY TUCHOLSKIE

Widok w okolicach Lipusza
(Fot. W. Ziobinek)